

Výstava Františky Plamínkové a my



Před nedávnem jsme si připomněli 150. výročí narození Františky Plamínkové, vůdkyně feministického hnutí, učitelky, političky, odbojáčky. Pro jedny je to neznámá postava, pro další inspirace. Národní muzeum při této příležitosti věnovalo osobnosti Plamínkové a jejímu odkazu samostatnou interaktivní výstavu. Potrvá do konce srpna 2026.

Výstava propojuje historickou osobnost a naše vlastní životy, je rozhovorem mezi Plamínkovou a námi, současnou veřejností. Je to výstava činnostní, postavená na interaktivitě. Návštěvníci a návštěvnice vstupují do různých situací ze života Františky Plamínkové. Učí (se) s ní ve třídě, usilují o práva žen, stojí s ní za řečnickým pultíkem v Senátu, odpočívají s ní na lavičce, cestují s ní lodí a nakonec s ní sedí na kavalci ve vězení. Zároveň jsou vyzýváni k tomu, aby přemýšleli nad svými vlastními životními cestami a volbami.

Ve výstavě dáváme prostor k tomu, aby lidé přemýšleli o Františce Plamínkové sami. Prostřednictvím unikátních dokumentů, vzpomínek a autentických předmětů. Je to výstava do značné míry badatelská, umožňuje návštěvníkům a návštěv-

↑ Pohled do výstavy, foto:
Barbora Aradská



↑ ↓ Pohledy do výstavy, foto:
Barbora Aradská

nicím ponořit se do dobových materiálů spojených s životem Plamínkové. Cílí především, i když nejen, na mladou generaci.

Plamínková zůstává velké části veřejnosti stále neznámá, zároveň se ale do naší kolektivní paměti postupně navrácí, je předmětem televizních dokumentů, publikací (včetně knih pro děti), veřejně ji připomínají někteří politici a političky.





Mnozí ji pokládají za symbol, ať už boje za rovnost žen a mužů, nebo odporu proti nacistické zvlí. Ve výstavě hledáme živou bytost za symbolem. Jaké byly činy a postoje Františky Plamínkové? Jak se rozhodovala v době, ve které žila? Jakým výzvám čelila? Jsou stejné jako ty naše? Bývaly jiné? Čím nás může inspirovat? Udělali bychom něco jinak? To jsou otázky, které si ve výstavě klademe. Jednoznačné odpovědi ale nedáváme.

V Národním muzeu se nachází část pozůstatosti Františky Plamínkové, darovaná její sestrou Marií Vinklářovou. Najdeme zde osobní předměty, unikátní soubor fotografií a dalších materiálů, které Plamínkovou zachycují v různých fázích života a různých rolích. Je zde uložen i opis jejího dopisu Adolfu Hitlerovi. Národní muzeum uchovává rovněž Plamínkové osobní knihovnu, vytvářenou po desetiletí. Ta nám umožňuje sledovat vlivy, které ji během života formovaly – a v poznámkách na okrajích knih třeba i to, jak své knihy četla. Unikátem je její busta od Karly Vobišové. Příběh této busty je metaforou postupného návratu Plamínkové do kolektivní paměti. Výstava hledá odpověď na to, kdo je předobrazem této majestátní busty na piedestalu a v čem nás může inspirovat právě dnes.

Výstava Františka Plamínková a my

Nová budova Národního muzea 28. 11. 2025 – 31. 8. 2026

Kurátorka a hl. autorka: Jitka Gelnarová

Spoluautorky: Dana Musilová, Gabriela Dudeková Kováčová

↑ Pohled do výstavy, foto: Barbro-ra Aradská



↑ Pohledy do výstavy, foto: Barbora Aradská